



ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

a legmélt. Oltáriszentség imádása és a szegény templomok felszerelésének elősegítésére hivatalos közlönyül.

Jelen szám 20 fillér.

Előfizetési ára egy évre 2 pengő.

Megjelenik minden hó elején.

TARTALOM. Nagelreiter Alajos dr.: Az eucharisztikus Jézus végtelen nagy szeretete. — Gálosiné Ottlik Myra: Az élet királyához. — Galler Géza: Az én keresztem. — M. R.: Eucharisztikus jelek, melyeket a karthágói lapokban találtak. — Nefejejs: Hozzad száll énekem... — Olcsvay Géza: Az eleve elrendelésről... — Oltáregyesület. — Imaszándékunk: Felelősségérzet.

Az eucharisztikus Jézus végtelen nagy szeretete.

Az «Evangélium» katolikus hitszónoklati folyóirat egyik számában írja: Spanyolországi koldusasszony két rongyos gyermekével Carroceda nevű faluba érkezett. Nagyon hideg volt. Minden ajtón kopogtatott, hogy a maga és két didergő gyermeke részére éjjeli szállást találjon. Sehol sem kapott. A gyermekeiért aggódó édesanya ekkor a templomhoz ment és a templomajtó előtt összekuporodva akarta az éjtszakát eltölteni. A nagy hó miatt a farkasok sem találtak táplálékot maguknak az erdőkben. A község közelében kutattak élelem után. Megérezték az emberszagot a templom közelében és az éhségtől most még jobban hajtván, egyenesen arra felé rohantak. Amikor a szegény asszony észrevette a vadállatokat, kétségbeesve elkezdett segítségért kiáltani. A farkasoktól való félelem miatt azonban senki sem mert a lakásból kimenni. Másnap csak a szegény asszony véres ruhadarabjait találták meg az emberek. A két gyermeket valaki a templom egyik szögletében találta meg teljes épségben, amint békés álmukat aludták. Nyilvánvaló volt, hogy az édesanya magát a vadállatok elé vetette és míg azok szétmarcangolták, a gyermekeknek volt annyi idejük, hogy a templomba bejussanak valamiképpen. Így áldozta fel az édesanya magát gyermekeiért, aki a lakosság szívtelensége miatt esett áldozatul. Megrendülve e hősi haláltól, a község vezetősége elhatározta, hogy a gyermekeket a község költségén nevelik fel.

E szomorú példa után gondoljunk a szentségi Jézusra, aki az embereket oly nagyon szereti, hiszen végtelenül kedves és bájos szeretete az, amely Őt a világ végéig itt marasztalja mintegy fogolyként a tabernákulumban, ahol bármikor szívesen fogad minket összes örömünkkel, bánatunkkal. A szentmise, szentáldozás és szentséglátogatás magasztos pillanataiban kegyesen és szívesen fogadja imádásunkat, hódolatunkat, dicsőítő, hálaadó, engesztelő és kérő imáinkat.

Végtelenül nagy a szentségi Jézus szeretete irántunk. A kenyér színében mindig nálunk marad a világ végéig. Ő sohasem hagy el minket. «Nem hagyalak árván titeket.» Szent János 14, 18. «Gyönyörűségem az emberek fiaival lenni.» Példabeszédek 8, 32. Kicsoda érti meg közülünk azt a gyöngéd szeretetet, amellyel oly kedvesen és biztatólag mindenkit magához hív: «Jőjjetek hozzám mindnyájan, akik fáradtok és megterhelve vagytok, én megnyugtatlak titeket». Szent Máté 11,

28. Jeremiás próféta által is tudtul adja nekünk az Údvözítő soha el nem múlt szeretetét: «Örök szeretettel szeretlek téged. 31, 3. A szeretet tanítványa Szent János, aki az utolsó vacsorán Jézus kebelén pihent, ugyancsak ismerte Jézus mély-séges szeretetét az emberek iránt, szintén biztosít bennünket erről: «Mivel szerette övéit, akik e világon valának, mindvégig szerette őket». 13, 4. Ugyancsak a szeretet tanítványa mondja: «Köztetek áll, akit ti nem ismertek». Szent János 1, 26. Mintha Szent János apostol és evangelista azt akarná mondani, hogy Jézus szeretete az, amely készíti őt arra, hogy mindig náluk legyen bármilyen alacsony-származásúak is. Szeretete készíti, hogy leereszkedő, barátságos, kedves legyen hozzájuk.

Folignói Szent Angelának, midőn a feszület előtt elmélkedve Jézus iszonyatos kínjaira gondolt és — lelkében nagy részvétellel — megsebzett Szívére tekintett, megjelent Jézus és így szólt hozzá: «Csak hatolj jó mélyen bensőmbé és vizsgáld át Szívemet! Mit főgsz abban találni? Semmi egyebet, mint szeretetet. Igenis, csak szeretetet!» Alacoque Szent Margithoz, akinek többször is megjelent, a következő szavakat intézte: «Ime az én Szívem, amely annyira szerette az embereket...» Jézus irántunk való szeretetében senki sem kételkedhetik. Nemcsak kijelentéseivel bizonyította szeretetét, hanem megszámlálhatatlan jótetteivel, főképp pedig értünk való szenvedéseivel és kereszthalálával. Ugyancsak irántunk való szeretetét bizonyítja a legméltóságosabb Oltáriszentség alapításával és az Oltáriszentségben való folytonos jelenlétével is. Az eucharisztikus himnuszban is énekeljük élő hittel, mélységes hálával s szeretettel: «vándorlásunk Társa lett...» És mint láthatatlan vándortársunk irántunk való végtelen szeretetből elhalmoz bennünket a szentmisében, szentáldozáskor, szentségimádáskor számtalan sok kegyelmével.

Az önfeláldozó hősi édesanyát, az özvegy koldusasszonyt, aki a haza védelmében elesett hősi férje halála után ki tudja mennyit küzdött, nélkülözött és szenvedett gyermekeivel együtt, Jézus bizonyára nagyon szerette. Megszámlálhatatlan sok segítő kegyelmet juttatott neki rettenetes küzdelmeihez, borzasztóan kemény megpróbáltatásaihoz úgy, hogy küzdelmes életében sohasem esett kétségbe s nem keseredett el kemény sorsa miatt. A becsülettel vívott nehéz élet-harca, gyermekeiért való hősi önfeláldozása után végtelen szeretetében Jézus bizonyára megadta neki az örök boldogság koronáját. A teljesen árván maradt két gyermekét is nagyon szerette Jézus. Besegítette őket a farkasok elől a templomba, majd pedig a falu irgalmasszívú vezetője által vallásos neveletésükről és eltartásukról gondoskodott. Mit szóljunk a falu lakosairól, akik nem adtak szállást a szegény vándoroknak? Nagyon fogyatékos lehetett bennük az istenszeretet és felebaráti szeretet. Nagyon szívtelenek, kegyetlenek voltak. Nem szánták meg az éhes, a fáradt vándorokat. Nem tartották meg Jézus parancsát: «Ez az én parancsolatom, hogy szeressétek egymást, amint én szerettelek titeket». Szent János 15, 12.

Örökimádás olvasói, oltáregyleti tagok! Tanuljuk meg a szentségi Jézustól a valódi isten- és emberszeretetet. Kérjük Öt, telítse lelkünket minél mélységesebb isten- s felebaráti szeretettel. Gyakoroljuk buzgón ezt a legfelségesebb erényt. Segítsük a szegényeket, amennyire tőlünk telik. A dologkerülők azonban ne segítsük! Szoktassuk őket munkára, végeztessünk velük valami munkát és azt fizessük meg nekik igazságosan! Istenért, Jézusért tegyünk szegény felebarátainknak minél több jót, annál magasabb, nagyobb lesz örök jutalmunk odafönn az örök boldogság honában...

Nagelreiter Alajos dr.

AZ ÉLET KIRÁLYÁHOZ.

(Hymnus Halottak Estéjén.)

Krisztusom! Királyom! Egyedül: erős ...
 Egyedül nagy és hatalmas óh, —
 nem fehér a szívem, akár a hó,
 Gyáván zakatol, dehogy is hős
 Mégis vár reá az örökség, királyi.
 — Mert: a Tiéd! Halhatatlan Király.
 Az Életet borítod reám, ha fáj
 Az Élet s nincs erőm kiállni
 S a napi robot sebeket váj.
 Most itt sírok az őszi alkonyatban,
 Hogy futnak a robotos napok.
 Nő az árnyék. — Fogytán a dalok,
 És nagyon elfáradtam a robotban.
 Megvallom, néha remegek és félek,
 Gyöngén, hibázva, mint egy gyermek,
 De erősít szavad, királyi ígéret:
 «— Én vagyok az Élet!...»

Gálsiné Ottlik Myra.

AZ ÉN KERESZTEM.

Keresztemet én már nehéznek érzem,
 megbotlottam vele, most a porban vérzem —
 rámsújtott az élet kezéből a korbács,
 keservem nem értik, kinomra nincs tolmács.

Tovább mennék én, de vállamon a kereszt
 visszahúz a porba s onnan el nem ereszt ...
 lelkembe az élet fájó sebet éget —
 Uram, Téled várok csodát, segítséget.

Százsor kínzóbb kereszt nyomta a Te vállad;
 én terhem parányi keserűség, bánat —
 világ összes bűnét megváltani vitted,
 s nem lett béke köztünk, mint ahogyan hitted.

Keresztemet én már rég nehéznek érzem,
 megbotlottam vele, most a porban vérzem —
 kálváriám, Uram, akkor ér majd véget,
 ha szíved békével áldja meg a népet.

Galler Géza

Eucharisztikus jelek, melyeket a karthágói lapokban találtak.

(Folytatás.)

2. A kehely.

Tertullian által ismerjük meg az ő idejében használt szokást az eucharisztikus áldozatnál. Szerinte a Jó Pásztor képét a szent edényekre alkalmazták. Carthagóban látjuk a talált lámpákon a kelyhet is, mely fölött a Mi Urunk Jézus Krisztus hal formájában van alkalmazva.

Vizsgáljuk előbb a Mme Carton gyűjteményének szép lámpáit. Itt látjuk a kelyhet, fölötté egy nagy hallal s a nagy hal fölött egy kis halat. Az eucharisztikus értelem nem lehet jellegzetesebb. A nagy hal Jézus Krisztust jelképezi, a kis hal pedig a hívőt. Egy másik carthagói lámpa szintén a kelyhet mutatja, melynek nyílása tele van apró körökkel, melyek a kenyeret jelképezik.

Találjuk néha a kelyhet latin kereszttel díszítve, vagy keresztalakú rózsákkal, majd a két kis hallal és környezve más motívumokkal, melyek között még van két kis hal, két szív, két pajzs stb.

Bizonyos forma elég gyakran előjön. Egy szarvas iszik egy kehelyből. Ez a XLI. zsolttár első versének alkalmazása. *Quemadmodum desiderat cervus ad fontes a quarum.* Ez a vers életem egyik legkedvesebb eucharisztikus emlékét juttatja eszembe. Ezt a zsolozsmát énekelték a templomban, mikor engem megkereszteltek, első szentáldozásom napján is, mikor mélyeséges összeszedettséggel közeledtünk a Szent Asztalhoz, hogy az Ostya Jézusát szívünkbe fogadjuk.

Íme még lámpa vagy kehely leírása:

A kehely, fölötté galambbal, melyhez két bárány társul. Körül két halacska, két galamb és négy szív.

A kehely két halacszával. Körülötte kis halak, két szív stb.

A kehely, fölötté a kereszt két páma között. Ezek a kehelyből látszanak kinőni. Körül virágocskák keresztalakban, szívek stb.

Kehely, körülvéve négy halacszával s négy szívvel, melyek szimmetrikusan vannak elhelyezve. Hátlapján hét kis kör, szőlőfürt formájában rendezve.

Kehely a dámvaddal. Szent Meliton kulcsa szerint a dámvad Krisztust jelképezi testében. *Christus in corpore suo.* (Cf. Spic. Solesm. II. 72.)

A Kircher múzeumban, Rómában és a Lyonban is, lehet látni lámpákat, melyek lapján egy személy van féltettel a kehelyben. M. de Rossi ebben azt a szándékot látja jelezve, hogy a keresztények itt, mint választott edények vannak bemutatva.

Nem tudnánk-e itt azt a szándékot is felfedezni, hogy a Mi Urunkat akarják itt jelképezni testi jelenlétével az Eucharisztia titkában?

Némi súlyt látszik adni e föltevésnek egy Constantine tartományban talált lámpa, melyből 1901-ben egy fotografiát kaptam. Ezen lámpában a személy a kehelyből nő ki, feje körül nimbusszal.

Megvallom, hogy a dicsfény jelenléte megerősíthetné a tudós Rossi véleményét is. De ezen esetben a személyiségnek egy szentnek kellene lennie.

Lehetne közeledni ezen igazsághoz lámpáink egyikével, hol a személyiség egy növényből vagy virágból látszik kinőni inkább, mint egy szent edényből vagy kehelyből.

De ha a kehely eucharisztikus szimbólum, mely emlékeztet Jézus Krisztus valóságos jelenlétére, a keresztényeket is jelképezi néha egy kis kehely, mely

másodlagos helyet foglal el a főjelkép körül, mint a halacszkák, bárányok, szívek stb.
Szent Ágoston két szövegét vesszük ide:

Fidelibus dicitur, vasis Dei dicitur, vasis misericordiae dicitur: Eritis mihi testes. (Serm. CCLXV, 6.)

Vas aliquid portare debet, Vas inane esse non debet,
Vas implendum est, unde nisi gratia. (Serm. CCXCV. 6.)

És hol merítenek a hívek több kegyelmet, mint az Eucharisztiában?
Quid retribuam Domino pro omnibus quae retribuit mihi?

Calicem salutaris accipiam . . .

(Folyt. köv.)

HOZZÁD SZÁLL ÉNEKEM...

Hozzád száll énekem,
Főlséges Királyom.
Tied a szerelmem,
Hozzád jutni vágyom!

Ó, hogy vágyom Nálad
Csendben megpihenni,
Szíved szerelmében
Mélyen elmerülni.

Hol nem érhet vihar,
Hol nem érhet zápor,
Ahol Te védesz meg,
Jóságos Királyom!

Nefelejcs.

Az eleveelrendelésről...

(Predestináció!)

A fényképlemezkesztő által egyazon cél, elv és eljárás szerint készített érzékeny lemezről is csak a «felvétel» után, éspedig az «előhívás» alatt sül ki, hogy a FELHASZNÁLÓ jól szolgálta-e a CÉLT, vagyis JÓ maradt-e a lemez, avagy «HIBÁS» lett s így félredobandó! . . . Józan fényképlemezkesztő minden lemezt «jó»-nak szán; kérdés azonban, hogy — élettelen dologról lévén szó — a FELHASZNÁLÓ betartotta-e a felhasználás hasznos szabályait? . . . U. i. a kisebb szabálytalanság a lemez egyes részeit, a nagyobb pedig az egész lemezt teszi használhatatlanná.

Keresztény szemszögből így értelmezhető az ominózus «ELEVEELRENDELÉS» ténye is. Így biztosítva és bizonyítva áll Isten teremtoi erejének töretlensége, valamint atyai és alkotói szabadságának végzetlensége, — az egyedül JÓ felé.

A protestánszú ELEVEELRENDELÉS — még változatos elképzelés esetén is — korlátolt, márpedig a legfőbb Alkotó mindenben kizárja magából, maga mellől, maga elől s maga mögül a tökéletlenség bármely fokát, mert elvben változatlan! . . . A változatlanlás nem tűr «törést», sem bevégtelenséget magán.

Isten tökéletes, következképpen a saját mására teremtett Embert is JÓ «lemezként», egyazon célból, elvből, — jó utasításokkal — indította útnak a teremtés pillanatában s bízta a «felvételt» az emberre önmagára, valamint azokra az embertestvérekre, akik majd belekapcsolódnak az életébe.

Aki nem iparkodik a jó szentgyónás «aranyfürdőjében» időnként, de legalább a halál előtt megnézni «lemezeit», vagyis a LÉLKÉT, bizony-bizony későn fog rádöbbenni, hogy az eleve jóra rendelt «lemeze» hibákkal lett tele, tehát használhatatlan s így méltó a sutbavetésre!

Olcsvay Géza.

OLTÁREGYLETI ÉLET

Oltáregyesületi igazgatói gyűlésünkön dr. Madarász István kassai püspök úr elnöki megnyitójában a legnagyobb elismerés hangján szólt az oltáregyesületekről, hivatkozva azokra az eredményekre, melyeket saját tapasztalatából ismer. Megállapítása: *Oltáregyesület nélkül el sem képzelhető virágzó hitélet a plébánián.* Gyűlésünkön 74 igazgató és vendég, köztük Kriston püspök, Tost preláus, dr. pujoni Pataky preláus, egyetemi tanár jelent meg. Az előadások főleg az igazgatóknak szóltak, azért itt nem is foglalkozunk bővebben velük. Az igazgatók lelkén keresztül úgyis eljutnak majd az oltáregyesületi tagokhoz. Dr. Mészáros János preláus, orsz. igazgatónk záróbeszédében a Kánter Károly emlékképek (ára 2 fillér, a közp. irodában a boldogult megdicsőítésért való imával) terjesztését kérte az egybegyűltektől.

* * *

Szentóránk és püspöki misénk a közös szentáldozással (700 körül) és esti szentóránk ugyancsak nagy részvétellel (900 jegyet adtunk ki) igen bensőséges volt. Dr. Halász Pál püspöki tanácsos a háláról és engesztelésről szólott; kifejtette, hogy a jövőtévi engesztelés után jön az imádás hódolata, mely az Oltáregyesület szent hivatása.

* * *

Ünnepélyes tagfelvétel volt Rákosfalván, ahol dr. Mátrai Gyula ügyv.-ig. végezte a lélekemelő szertartást. Szép, új élet elindulását reméli Rákosfalván a központ.

* * *

Sok helyről jöttek be kérvények, melyek elintézését soronkívül nem vállalhatjuk. De úgyis közel van már 1942, amikor (májusban) kiállításunk lesz és utána közvetlenül a segélyezés.

* * *

Terjesztőnői ülésen, okt. 20-án, ügyv.-igazgató az oltáregyesületi ájtatosságok vonzóvátételét ajánlotta propagandaeszköznek az egyéni apostolkodás mellé. Szépséges oltár (virág, gyertya!), még szebb és finomabb ének, a tagok pontos megjelenése, összedettség és áhitata, szeretetük, melynek mélységét sírjába temetik tagtársaik gyarlóságait ahelyett, hogy beszélnének róla, mind fontos tényezői az Oltáregyesület jövőjének, mert vonzanak, építenek és lendítenek.

* * *

A pécsi központi Oltáregyesület f. évi március havától kezdve a megyésfőpásztor kívánságára és az ő kegyes engedélyével minden hónap első vasárnapján közös szentórát tart a székesegyházban. A szentórát buzgólag látogatják a tagok és más hívek. A háború tartama alatt hazánkért és küzdő katonáinkért ajánlják föl a szentórát.

Az idén két buzgó, régi tisztviselő vált meg tisztségétől. Dr. Jellachich Lajosné 25 évig volt megszakitás nélkül alelnök, Gyulay Ilona pedig 27 évig titkár. A távozó alelnök példaadó életével irányt mutatott mindenkinek az eucharisztikus Úr Jézus tiszteletében, munkájával és gondosságával pedig sok szegény templomnak volt csendes jótévedője. A volt titkár 27 éven keresztül minden gyűlésen jelen volt és kivétel nélkül ő írta a gyűlések jegyzőkönyveit. A távozó, érdemes tisztviselőket a megyésfőpásztor elismerésben részesítette.

* * *

„Győzdjünk meg az igazságról” címen kitűnő hittankönyv jelent meg Noll püspök (Amerika) szerzőtől, Wenckheim gróf preláus, jáki apát fordításában. A legélvezetesebb olvasmány s emellett minden hittani ismeretet magában foglaló könyv felnőttek számára, akiknél az Actio Catholica sűrgeti a hittantanulást, de megfelelő könyvet — a katekizmus mégis csak iskolás dolog — nem tudott eddig a kezükbe adni. Most itt van az, amit régóta vártunk. Konvertitáinknak is adhatjuk ezt, mert a legjobb e célra is. Szívesen ajánljuk az oltáregyesületi tagoknak is, de bárkinek ajándékozzuk, jót teszünk vele. Kiadója a Korda Rt. Budapest, VIII., Mikszáth Kálmán-tér 4.). Ára 3.80 P.

* * *

Az Oe. iroda most is árusítja a Kath. Nőszöv. jótékonycélú I P-s sorsjegyeit.

GYIMASZÁNDÉKUNK

FELELŐSSÉGÉRZET.

A rendkívüli idők rendkívüli helyzeteket teremtenek, amelyek rendkívüli intézkedéseket tesznek szükségessé. Így mondják manapság, amikor napról-napra új rendeletek látnak napvilágot. Belenyúlunk egyéni szabadságunkba is, mert szükség van rá. Miért van ez? Csak a «rendkívüli idők» nem elég magyarázat. Van itt mélyebben fekvők! S ez: az *egyéni felelősségérzet hiánya*. Felületesek, felszínesek lettünk! A bajoknak mindig csak tüneti kezelői! Gyökerében kevés dolgot orvoslunk csak. Pedig itt is azt kell mondanunk, hogy hiába a sok rendelet, egy-egy akta elintézésénél a mérhetetlen sok ellenőrzés, mert *felelősségérzet* kell csak és már egy ember is jól elintézhet valamit úgy, hogy hasznára legyen az egyénnek és a köznek. Nem kellenének fejkvótás rendeletek, ha felelősségérzet volna mindnyájunkban. Az osztó igazságosság útján járna a világ rendeletek nélkül is, ha felelősségérzete volna.

Anyaszentegyházunknak az örökkévalóságba világító tanítása a tisztítóhelyről bizonyosság arra, hogy mindig is apostola volt a felelősségérzet ápolásának. Az a tudat, hogy cselekedeteinkért felelősek vagyunk, hogy Isten szent színe elé csak minden bűnünk teljes jóvátétele után jutunk, feleleszti és komoly valóságával ébrentartja felelősségérzetünket. A halottak napjának engesztelő ájtatosságai, a búcsúról szóló tanítás, a bűnbánat szentségénél a gyakorlati elégtétel (mely jóvátételes is, ha kell), mind a felelősségérzet duzzasztója. Az örökkévalóság gondolata katolikus keretben és fogalmazásban folyton a felelősségérzet fényével világít életutunkon. Ha ebben a világosságban nézünk, mindig felelősen és megfelelően cselekszünk. Sajnos, nem mondhatjuk ezt el minden katolikusról, de talán magunkról, — kik az Úr házanépe vagyunk az Oltár-egyesületben — sem egészen!

Mit tegyünk tehát? Engeszteljünk novemberben sok búcsúnyeréssel, jócselekedettel és *főleg a felelősségérzet gyakorlásával* sok — felelősségérzet hiányával elkövetett — bűnt és hibát! Imádkozzunk azokért, akik «felelős állásban» vannak, hogy az egyéni felelősségen túl, a közjó szempontjából is tökéletesen viseljék tisztüket. Nézzünk gyakran arra a példára, melyet nekünk isteni Údvözítőnk adott: bár egyenlő az Atyával, minden csodatette előtt feltekint az égre, hálát ad, imádkozik és azután teljes felelősségérzettel cselekszik. Tanításában is az igazság vezet, amelytől felelősségérzete nem engedti eltérni még halála árán sem!

Nagyon időszerű lesz az imádságunk is a felelősségérzet gyarapodásáért. Hisz olyan boldogító volna az a békés biztonságérzet, mely a felelősségérzet árnyékában terem! Hisz oly sokat szenvedünk az ellenkezőjétől!

Kedves Oltár-egyesületek, foglalkozzunk novemberben minden ügyünkkel a felelősségérzet szemszögéből kiindulva és keressük buzgó imáinkkal is a felső világot, segítséget, erőt a felelősségérzet új világához.

TELJES BÚCSÚK

November 1., 3. (annyiszor teljes búcsú, ahányszor — egy szentáldozás után — valamely templomot meglátogatunk s ott legalább I. Miatyánkot, Údvözlégyet, Adj Uram örök nyugodalmat nekik stb. elimádkozunk a megholtakért), november 6., 7., 13., egy tetszésszerű napon és a havi ájtatosság és egyéni imaóra napján.

Felelős szerkesztő: **Dr. MÁTRAI GYULA.** — Felelős kiadó: **Dr. MÉSZÁROS JÁNOS**